

București, 11 februarie 2020

Comunitatea bancară identifică riscul legislativ

Asociația Română a Băncilor (ARB), organizație reprezentativă a comunității bancare românești, subliniază impactul negativ care ar urma să se propage asupra consumatorilor și în economia națională în situația aprobării proiectelor de lege privind conversia monedei de plată din contractul de credit la cursul istoric plus maxim 20%, plafonarea dobânzilor, limitarea caracterului de titlu executoriu al contractelor și privind eliberarea de datorie la prețul real al cesiunii și dobânda. Comunitatea bancară solicită asigurarea unui dialog real și constructiv în dezbaterile proiectelor de lege care au implicații multiple atât la nivelul consumatorilor, instituțiilor de credit, cât și la nivel macroeconomic. Acestea se află în dezbateri în Camera Deputaților și conduc la creșterea riscului legislativ și la afectarea creșterii intermedierei financiare.

Proiectele de lege instituie soluții fundamentale greșite, care contravin deciziilor pronunțate deja de Curtea Constituțională a României, fiind susceptibile de a aduce atingere stabilității financiare și de a afecta "băncile" ca parte a Infrastructurii Critice Naționale, creditarea populației și a companiilor, dar și încrederea investitorilor în Statul Român.

Aceste propuneri apar într-un moment în care cadrul legislativ al activității bancare din România a suferit transformări numeroase, unele necesare pentru armonizarea legislației românești cu cea a țărilor europene, altele însă creând volatilitate în mediul de afaceri. Efectele negative se produc deja indiferent de modul de soluționare a proiectelor de lege în Parlament. În ultimii 5 ani, impredictibilitatea cadrului legislativ bancar s-a accelerat prin creșterea recurentă, de la an la an a numărului de inițiative legislative, legi și regulamente (aproximativ 50 de legi noi în perioada 2014-2018). Este vital să se asigure predictibilitate legislativă în sectorul financiar, pentru a crea premisele fără de care România nu poate reveni la o creștere a intermedierei financiare.

Posibilul impact al acestor proiecte de lege este relevat și de studiul de impact realizat, la solicitarea ARB, de KPMG Advisory- entitate profesională independentă a cărei reputație este recunoscută atât la nivel național cât și internațional. Studiul KPMG relevă faptul că impactul proiectelor de lege ar putea conduce la o încetinire a creșterii economice, o scădere a consumului și investițiilor, cât și la o diminuare a veniturilor la bugetul de stat, pe lângă alte efecte ce vor afecta consumatorii în mod direct și indirect.

Efectele pozitive directe asupra unei plaje restrânse de consumatori trebuie analizate prin raportare la efectele de ansamblu asupra economiei, care afectează indirect toți consumatorii. Studiul KPMG arată că o potențială reducere a creditării populației și companiilor cu 5% ca urmare a diminuării capacității instituțiilor de credit de a finanța sectorul privat este estimată să conducă la reducerea consumului cu 1,95%, a investițiilor cu 0,30% și a Produsului Intern Brut cu 2,64%. Diminuarea creditării populației și companiilor cu 5% ar genera un minus la Produsul Intern Brut de 24,81 miliarde lei. Potrivit studiului de impact, principalele efecte negative sunt:

- Înăsprirea condițiilor de creditare pentru consumatori/ reducerea creditării cu impact direct asupra consumului (achiziții de locuințe, bunuri de folosință îndelungată și bunuri de larg consum) și a avuției nete a populației;

- Restrângerea gamei de produse și potențial a ofertei de credite pentru consumatori este de natură să conducă la limitarea concurenței pe piața creditelor de consum;
- Costuri suplimentare pentru consumatori pentru care se vor începe demersurile de executare silită; vor fi nevoiți să fie parte în litigii de obținere a titlului executoriu;
- Anumiți consumatori ar putea beneficia de condiții de rambursare mai favorabile, ca urmare a unor constrângeri specifice la care sunt supuse instituțiile de la care au luat credite;
- Reducerea creditării pentru achiziția de locuințe poate crește presiunea asupra pieței imobiliare;
- Extinderea duratei de recuperare cu etapa de obținere a titlului executoriu precum și presiunea generată asupra pieței secundare a creditului pot conduce la creșterea creditelor neperformante, cu afectarea directă a capacității de capitalizare și creditare a instituțiilor de credit;
- Creșterea ratei creditelor neperformante ca urmare a reducerii eficacității a două instrumente esențiale de soluționare a acestora (cadrul legal și piața secundară a creditelor) determină creșterea riscului de țară;
- Plafonarea dobânzilor cumulată cu creșterea costurilor aferente gestionării creditelor neperformante pun presiune atât asupra veniturilor, cât și a costurilor instituțiilor;
- Limitarea capacității instituțiilor de utilizare a cesiunii de creanță în vederea gestionării nivelului creditelor neperformante, cumulată cu apariția litigiilor de obținere a titlului executoriu și a impreviziunii vor conduce la încărcarea suplimentară a sistemului judiciar;
- Măsurile ar putea afecta stabilitatea și perspectivele de profitabilitate ale sistemului bancar, diminuând interesul investitorilor în acest sector;
- Efectele asupra consumatorilor și instituțiilor de credit pot genera efecte în lanț asupra economiei în ansamblu;
- Lipsa predictibilității legislative poate avea consecințe negative asupra mediului de afaceri și investițiilor.

România a înregistrat una dintre cele mai rapide viteze de reducere a ratei creditelor neperformante dintre țările europene, reducerea fiind de 5 ori în cinci ani, până la 4,33% în luna noiembrie 2019. Reducerea ratei creditelor neperformante la un nivel de 3% ar putea genera pentru instituțiile de credit capital suplimentar de 2,3 miliarde lei, care ar putea susține un volum de credite suplimentar de 22,6 miliarde lei.

Comunitatea bancară își manifestă întreaga disponibilitate de a participa la dezbateri constructive în cadrul comisiilor de specialitate din Camera Deputaților pentru a prezenta poziția într-o manieră realistă și responsabilă cu privire la potențialele efecte negative pe termen mediu și lung ale proiectelor de lege asupra consumatorilor și economiei României.